

Vedrørende: Bekymring omkring krisecentrenes rolle og manglende krav til dokumentation

Kære Social- og Boligminister Sophie Hæstorp Andersen

Jeg skriver til Dem for at udtrykke en voksende bekymring, som deles af mange borgere i samfundet, om de strukturelle og økonomiske forhold, der i dag præger landets krisecentre.

Krisecentrene spiller en væsentlig og vigtig rolle i beskyttelsen af kvinder og børn, som lever i voldelige eller truende hjemmemiljøer. Det er en indsats, vi som samfund naturligvis bør støtte op om. Men der stilles i stigende grad spørgsmålstegn ved, om den nuværende praksis omkring visitation, dokumentation og økonomiske incitamenter er hensigtsmæssig – og i værste fald skadelig.

Et centralt problem er, at krisecentre arbejder efter "selvmøderprincippet", hvor en kvinde kan optages alene på baggrund af sin egen beretning – uden krav om objektiv dokumentation, såsom lægeerklæring, politirapport eller andre beviser. Dette åbner et systemisk rum for misbrug, som kan få alvorlige konsekvenser, ikke blot økonomisk, men også juridisk og menneskeligt.

Mange krisecentre anvender standardiserede erklæringer – de såkaldte krisecentererklæringer – hvor det rutinemæssigt anføres, at beboeren har været udsat for psykisk og fysisk vold. Disse erklæringer indgår senere i sager om forældremyndighed og samvær og kan have afgørende betydning for en afgørelse – uden at de nødvendigvis har været genstand for kritisk gennemgang eller validering. Det sætter retsfølelsen under pres og kan i værste fald føre til, at uskyldige forældre udelukkes fra deres børns liv uden mulighed for at forsvare sig.

Denne problematik blev for nylig endnu engang tydeliggjort i TV 2's dokumentar *Spillet om børnene*, som har sat fokus på, hvordan fædre mister kontakten til deres børn på baggrund af krisecenterophold, som efterfølgende viser sig at være ubegrundede. Dokumentaren tegner et foruroligende billede af et system, hvor påstande om vold – uden efterprøvning – kan føre til varige brud mellem børn og deres forældre. Det svækker retssikkerheden, og det svigter de børn, der fratages kontakt med en forælder på baggrund af utilstrækkelig sagsbehandling.

Det er med stor undren og bekymring, at man i Danmark – hvor borgerne i næsten alle sammenhænge skal dokumentere, hvorfor de har behov for offentlige ydelser – kan se, at private aktører frit og uden dokumentationskrav kan tjene penge på at påstå, at de beskytter borgere i nød. Når der udbetales offentlige midler til aktører, der alene baserer deres virke på udokumenterede udsagn, opstår der en alvorlig skævvridning i systemet. Det er ikke alene kritisabelt – det underminerer tilliden til både sociale indsatser og forvaltningen af offentlige midler.

Endnu mere bekymrende er det, at flere krisecentre fraråder kvinder at politianmelde de påståede episoder med begrundelsen, at det "ikke hjælper". Man kunne frygte, at dette i virkeligheden er udtryk for en interesse i at undgå efterforskning – og dermed undgå, at

påstandene viser sig ikke at kunne dokumenteres. Dette rejser spørgsmålet om, hvorvidt krisecentrenes økonomiske model – som belønner varigheden og antallet af ophold uden krav til efterprøvning – utilsigtet kan skabe et incitament til at fastholde fortællinger, der ikke nødvendigvis kan bekræftes.

Jeg ønsker at understrege, at denne kritik ikke handler om at mistænkeliggøre kvinder, der reelt har brug for hjælp – tværtimod. Netop for at beskytte dem og bevare tilliden til systemet er det vigtigt, at der stilles krav om gennemsigtighed, dokumentation og ansvarlighed.

Derfor beder jeg Dem som social- og boligminister om at redegøre for:

1. Hvorfor der i dag ikke stilles krav om dokumentation ved optagelse på krisecentre?
2. Hvilke tiltag ministeriet har sat i værk – eller overvejer – for at sikre bedre kontrol og kvalitet i krisecentrenes erklæringspraksis?
3. Hvordan ministeriet forholder sig til de økonomiske incitamenter og mulige interessekonflikter i den nuværende model?

Krisecentrene skal være et trygt sted – men også et retfærdigt sted. Hvis vi ønsker at bevare tilliden til deres arbejde, er vi nødt til at sikre, at ingen har noget at skjule, og at alle sager behandles på et oplyst og balanceret grundlag.

På forhånd tak for Deres opmærksomhed. Jeg ser frem til Deres svar.

Med venlig hilsen,

Mads Møller